

برنامه استراتژیک گروه بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی بیرجند از سال

1400 تا 1405

دانشکده بهداشت با سابقه حدود 25 سال، از ابتدا به عنوان گروه بهداشت زیر نظر آموزشکده پیراپزشکی و پس از مراحل پذیرش دوره های کارشناسی به صورت مستقل رسماً در مهرماه 1389 بعنوان دانشکده بهداشت از طریق وزارت متبوع پذیرفته گردیده است. گروه آموزشی بهداشت عمومی نیز از سال 89 در دانشکده بهداشت شروع به فعالیت کرده است. در حال حاضر (سال 1400) سرکار خانم دکتر انسیه نوروزی عهده دار مدیریت گروه می باشند.

چشم انداز یا دورنما (vision):

ارتقای کارایی، اثربخشی و سطح علمی گروه بهداشت عمومی و تبدیل آن به یک مرکز برتر تخصصی تربیت نیروی بهداشتی در بین گروه های آموزشی دانشکده های بهداشت سراسر کشور.

رسالت یا ماموریت (Mission):

رسالت اصلی گروه بهداشت عمومی تربیت نیروهای انسانی کارآمد، متعهد، متخصص و آشنا به مفاهیم بهداشتی جهت تامین، حفظ و ارتقای سلامت و نیز پیشگیری از بیماریها در جامعه تحت پوشش خود می باشد. این گروه، ارتقاء دانش و مدیریت سلامت در سطح منطقه و نیز کمک به حفظ و ارتقاء وضعیت سلامت جوامع شهری و روستایی از طریق فعالیت های آموزشی، پژوهشی و خدماتی را از اهم وظایف خود می داند و در تلاش است که با استفاده از نیروهای متخصص، مجرب و توانمندی که تربیت می کند؛ در راستای ارتقای سلامت جامعه و تحقق اهداف والای دانشگاه گام های موثری بردارد. لذا این گروه با توسعه آموزش و استفاده از آخرین دستاوردهای علمی و توجه ویژه به امر پژوهش به عنوان محور توسعه دانشگاهی، حرکت پرشتاب خود را برنامه ریزی می کند.

ارزش ها (Values):

گروه بهداشت عمومی معتقد است که سلامتی حق همه انسان هاست و دانش آموختگان این رشته بایستی با کسب بینش های "سلامت نگر، جامعه نگر و آینده نگر" و نیز با استفاده از استراتژی ها و فن اوری های مناسب، جلب مشارکت مردم، همکاری های بین بخشی و در نظر گرفتن عدالت اجتماعی و اصل برابری انسان ها، و نیز با در نظر گرفتن اولویت های ملی و

منطقه ای به ارائه خدمات با کیفیت پردازند. ضمناً گروه بهداشت عمومی اعتقاد دارد که خدمات بهداشتی بایستی به صورت ادغام یافته ارائه شود. لذا دانش اموختگان این رشته بایستی اطلاعات و توانمندی های خود را به صورت چند پیشه ای کسب نمایند.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان بهداشت عمومی:

نقش مراقبتی

- مراقبت قبل و بعد از زایمان مادران
- مراقبت کودکان در دوران نوزادی، شیرخواری و قبل از مدرسه
- پایش سلامت کودکان مدرسه‌ای برحسب لزوم
- کمک و نظارت در اجرای برنامه‌های EPI, CDD, ARI, MANA

نقش اجرائی

- شرکت در برنامه‌های بهداشت مدارس
- ارائه خدمات تنظیم خانواده به افراد تحت پوشش
- نظارت بر چگونگی تشکیل و تکمیل پرونده برای خانوارهای تحت پوشش
- نظارت بر اجرای ارجاع موارد
- کمک به انجام سایر واحدهای مراکز بهداشتی - درمانی در موارد ضروری
- بررسی و نظارت بر نیازهای تدارکاتی مراکز ارائه خدمات

نقش پژوهشی

- کمک به پژوهش‌های کاربردی (HSR) در عرصه‌های بهداشتی کشور
- آموزش پرسشگران طرحهای پژوهشی

- ارائه طرحهای پژوهشی در زمینه پژوهشهای کاربردی
- کمک در مصاحبه‌های پژوهشی و گردآوری داده‌های موردنیاز و تجزیه و تحلیل نتایج

نقش آموزشی

وظایف آموزشی دانش‌آموختگان این رشته در این نقش عبارتند از:

- آموزش به کلیه افراد تحت پوشش مراکز محل خدمت دانش‌آموخته (کمک در آموزش بهداشت به کارکنان و بهورزان مامور خدمت در مراکز موردنظر).
- آموزش به مادران در دوران بارداری، شیردهی، یائسگی.
- آموزش و مشاوره پیش از ازدواج به افراد تحت پوشش

تحلیل SWOT جهت برنامه آموزشی گروه بهداشت عمومی

نقاط قوت:

- وجود اعضای هیئت علمی با انگیزه، متعهد و متخصص.
- توانایی اساتید گروه در زمینه تدریس و نیز انجام طرح‌های پژوهشی علوم بهداشتی در سطح ملی و بین‌المللی.
- توانمندی اساتید گروه در زمینه اجرایی و مدیریتی.
- داشتن برنامه آموزشی مدون توسط تک‌تک اعضای گروه.
- روند افزایشی ارتقای مرتبه علمی اعضای هیئت علمی.
- وجود اتاق سبز، کارگاه تکنولوژی آموزشی و تجهیزات کمک آموزشی به شکل کامل برای آموزش دانشجویان.
- استفاده از روش‌های نوین ارزشیابی همچون آزمون OSCE، لاگ بوک مدون و ...
- وجود کارشناسان متعهد، با انگیزه و توانمند.
- وجود ارتباط موثر در میان تک‌تک اعضای گروه
- داشتن سالن اجتماعات مناسب برای برگزاری جلسات و کارگاه‌ها.
- ارتباطات درون‌بخشی مناسب.
- وجود مراکز تحقیقاتی خصوصاً مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت در دانشگاه.

نقاط ضعف:

- نداشتن هیات علمی بالینی جهت اجرای برنامه کارآموزی.
- کمبود مربی کارآموزی و در نتیجه وابستگی نسبی گروه جهت اجرای کارآموزی به همکاران مرکز بهداشت و مشغله بسیار زیاد همکاران بهداشتی.
- نداشتن کارشناس دارای پست رسمی.
- نداشتن فضای فیزیکی کافی و نیز تجهیزات اولیه همچون کامپیوتر، میز و صندلی جهت اعضای هیات علمی جدیدالورود به دلیل نداشتن منابع مالی کافی.
- فقدان سیستم پایش و ارزشیابی کارآمد.
- وجود اعضای هیات علمی دارای مسولیت اجرایی در سایر بخش های دانشگاه.
- پایین بودن انگیزه تحصیلی دانشجویان.

فرصت ها:

- وجود شبکه بهداشت همسو با گروه بهداشت عمومی.
- وجو سازمان های همسو برای اجرای پروژه ها و تحقیقات بهداشتی همچون بهزیستی، کمیته امداد، شهرداری و ارتباطات مثبت برون بخشی با این ادارات و سازمانها در پیشبرد اهداف آموزشی و پژوهشی.
- وجود برنامه های آموزشی مختلف جهت توانمند سازی اساتید در دانشگاه.

تهدیدها:

- اولویت دادن بخش درمان بر آموزش و بهداشت در سطح دانشگاه و وزارتخانه
- عدم تخصیص بودجه کافی جهت تامین امکانات اولیه و نیز اجرای برنامه های گروه.
- عدم حمایت های تشویقی دانشگاه از تولیدات علمی اساتید.
- عدم اطلاع رسانی صحیح توانمندی ها به مقامات تصمیم گیرو سازمان های برون بخشی در زمینه آموزشی و پژوهشی اعضای هیئت علمی و گروه ها.

- محدودیت منابع مالی و عدم تخصیص مناسب منابع مالی جهت انجام پژوهش های کاربردی.

اهداف کلی گروه بهداشت عمومی:

1. ارتقاء و توسعه شاخص های آموزشی به صورت کمی و کیفی

2. ارتقاء و توسعه شاخص های پژوهشی به صورت کمی و کیفی

3. تقویت ارتباط با جامعه

4. تقویت ارتباط با دانش آموختگان

هدف اول: ارتقاء و توسعه شاخص های آموزشی به صورت کمی و کیفی

1.1 توسعه کمی آموزش در گروه بهداشت عمومی

1. توسعه رشته های مرتبط با گروه بهداشت عمومی در سطح کارشناسی ارشد (بهداشت و ایمنی مواد غذایی، اقتصاد

سلامت، اکولوژی، سلامت سالمندان، حشره شناسی پزشکی، مدیریت خدمات بهداشتی، سیاست گذاری سلامت و ...)

2. ایجاد رشته دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

3. توسعه زیر ساخت های آموزش مجازی بالاخص آموزش های مجازی برای دانشجویان خارجی (افغانه) در رشته های

بهداشت خانواده و مبارزه با بیماری ها

4. جذب کادر هیات علمی و نیروی متخصص متناسب با شاخص های علمی و آموزشی

1.2 ارتقاء کیفی آموزش در گروه بهداشت عمومی

1. بکارگیری و جذب نیروهای آموزشی متخصص و مجرب در جهت ارتقاء کیفی آموزش

2. بهره گیری از اساتید و کادر آموزشی در جهت بازنگری محتوی آموزشی و تهیه محتوی علمی مناسب بر اساس آخرین

منابع علمی

۳. تولید، تامین و انتشار افزار و سخت افزار آموزشی، فیلم ها و کلیپ های آموزشی - علمی و در کل بسته های آموزشی جهت دانشجویان و افزایش دسترسی دانشجویان به منابع علمی

۴. آماده سازی زمینه مناسب جهت فعالیت های حرفه ای و مهارت آموزی و تقویت خلاقیت در دانشجویان از طریق برگزاری کارگاههای آموزشی، بازدیدهای علمی و کارآموزی.

۵. هماهنگی و تلاش در جهت بازنگری سرفصل های آموزشی متناسب با نیاز روز خدمات سلامت

۶. حمایت از اعضاء هیئت علمی و دانشجویان جهت شرکت در کنفرانس های علمی و فرصت های مطالعاتی در داخل و خارج کشور.

۷. توانمندسازی اعضاء هیئت علمی از طریق برگزاری کارگاههای آموزشی بصورت دوره ای مبتنی بر نیاز.

۸. تعیین منظم شاخصهای آموزشی و میزان حصول شاخصها در هر نیمسال و سال تحصیلی.

۹. نظارت منظم بر اجراء مناسب سرفصل ها و برنامه های آموزشی از طریق تهیه طرح درس و دوره مناسب توسط اساتید

۱۰. ارزشیابی اساتید و ارائه فیدبک مناسب.

۱۱. فراهم نمودن شرایط راه یابی دانشجویان به مقاطع بالاتر علمی از طریق برگزاری کارگا های آشنایی با دوره های مختلف کارشناسی ارشد، تامین منابع آزمونها و در صورت نیاز برگزاری کلاسهای فوق برنامه

۱۲. توسعه و تجهیز کتابخانه تخصصی گروه متناسب با تقاضا

۱۳. ارتباط مستقیم با اعضاء هیئت علمی، تبادل نظر و هماهنگی برنامه های آموزشی

۱۴. افزایش نقش استاد مشاور تحصیلی در بهبود وضعیت تحصیلی دانشجویان

۱۵. تبادل اطلاعات علمی و مهارت های عملی با دانشکده ها و دانشگاه های دیگر.

2. ارتقاء و توسعه شاخص های پژوهشی به صورت کمی و کیفی

2.1 ارتقاء کمی پژوهش در گروه بهداشت عمومی

۱. ایجاد بستر مناسب برای انجام طرحهای تحقیقاتی در دانشکده از طریق برقراری ارتباط با مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت و سایر مراکز تحقیقاتی دانشگاه.
۲. تشویق دانشجویان و اعضای هیات علمی به انجام طرحهای اولویت دار بهداشتی در استان .
۳. تعامل با سایر سازمانها در جهت انجام پایان نامه های مرتبط با مسائل و معضلات بهداشت منطقه .
۴. برگزاری کارگاهها به منظور توانمند سازی دانشجویان، کارکنان و اعضاء هیئت علمی از نظر پژوهشی .
۵. تقویت تحقیقات بین رشته ای و چند رشته ای در حوزه بهداشت عمومی در تعامل با سایر گروه های آموزشی و مراکز تحقیقاتی.
۶. بررسی منظم جلسات ژورنال کلاب و بررسی آخرین دستاوردهای ملی و فراملی.
۷. شرکت فعال در انجمن های علمی و تخصصی ملی و بین المللی
۸. اطلاع رسانی به دانشجویان جهت شرکت در همایش ها و کنگره های ملی و بین المللی.
۹. تهیه بانک اطلاعاتی در خصوص نیازهای پژوهشی سازمان ها و نهادهای مختلف و اطلاع رسانی در سایت گروه.

2.2 توسعه کیفی پژوهش در گروه بهداشت عمومی

1. جذب بودجه های پژوهشی از سازمانهای دولتی و بخش خصوصی در جهت انجام طرحهای تحقیقاتی.
2. تعیین اولویت های پژوهشی متناسب با امکانات دانشکده و نیازمندیهای منطقه ای.
3. نظارت بر انجام طرحهای تحقیقاتی و پایان نامه دانشجویان .
4. برقراری کانون های علمی تحقیقاتی دانشجویان و راهنمایی و حمایت اساتید.
5. تشویق دانشجویان به انجام تحقیقات کاربردی و مبتنی بر نیاز جامعه با نگاه ویژه به بحث کارآفرینی و خلق ثروت.

هدف سوم: 3. تقویت ارتباط با جامعه

برقراری تفاهم نامه همکاری با سازمانها و شرکت های دولتی و خصوصی و با سایر بخش های جامعه همسو با حوزه سلامت در جهت تامین و ارتقاء اهداف آموزشی پژوهشی سلامتی از طریق دانشکده بهداشت و جذب حمایت مالی و معنوی آن ها

هدف چهارم: تقویت ارتباط با دانش آموختگان

1. تعریف و اجرای برنامه های تقویت کننده شبکه ارتباطی با دانش آموختگان و شناسایی نواقص و چالش های دوره تحصیل
2. تدوین شیوه نامه نحوه استفاده از توانایی های دانش آموختگان برای بهبود برنامه های تربیت دانشجو آموزشی، پژوهشی و فرهنگی (با هدف کاربردی کردن آموزش ها و پاسخ به نیازهای جامعه
3. تقویت کننده شبکه ارتباطی با دانش آموختگان جهت بهره مندی از توان، تخصص و اعتبار دانش آموختگان.
4. تقویت کننده شبکه ارتباطی با دانش آموختگان جهت معرفی فرصت های شغلی به دانش آموختگان و نیز تسهیل در اشتغال و توسعه کسب و کار های جدید با استفاده از شبکه دانش آموختگان دانشگاه.
5. توسعه روابط بین المللی از طریق ارتباط با دانش آموختگان خارج از کشور.